

PERSTORPS
KOMMUN

CENTRALSKOLAN
7-9
PERSTORP

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling Centralskolan 7-9

Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda

2020-03-01 till 2021-02-28

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Vision
3. Värdegrund
4. Skolans uppdrag
5. Ansvarsfördelning
6. Skolans metodiska främjande arbete
7. Skolans metodiska förebyggande arbete
8. Kartläggning och nulägesanalys
9. Nya mål och åtgärder
10. Att upptäcka och utreda
11. Uppföljning och utvärdering
12. Definitioner av centrala begrepp
13. Bilaga 1 – Anmälan vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
14. Bilaga 2 – Utredning vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
15. Bilaga 3 – Ordningsregler

1. Inledning

Alla elever ska få uppmärksamhet och känna att "jag kan – jag duger – jag vill". En förutsättning för lärande är att eleven befinner sig i en tillåtande miljö. En tillåtande miljö innebär att det är tillåtet att göra fel och fråga om det är svårt, utan att någon kommenterar på ett negativt sätt. Det gynnar allas inläring.

Samarbetet mellan skolledningen, personal, elever och dess vårdnadshavare skall präglas av ömsesidig **respekt** för allas **lika värde**. Skolan är en viktig arena för att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

I skollagen och i läroplanerna slås det fast att den svenska förskolan och skolan vilar på demokratins grund och att den bör utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. Skollagen (SFS 2010:800) 1 kap 4.

En av skolans uppgifter är att förmedla grundläggande värden såsom alla människors lika värde, människolivets okränkbarhet, jämställdhet mellan män och kvinnor, individens frihet och integritet och solidaritet med svaga och utsatta. Det är vår uppgift i skolan att tillsammans skapa den **trygghet** som behövs för att växa och utvecklas.

Denna handlingsplan har utarbetats i samarbete med elever, elevhälsoteamet och övrig personal vid Centralskolan 7-9.

2. Vision

Centralskolan 7-9 ska vara en skola fri från diskriminering, trakasserier och alla former av kränkande behandling. Alla barn/elever har rätt till likabehandling oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Alla som arbetar inom skolan ska ha ett respektfullt bemötande och bidra till en miljö där alla (elever, personal och föräldrar) känner sig sedda, välkomna och delaktiga.

3. Värdegrund

Följande värdegrundsord är framtagna av eleverna som skall genomsyra skolans arbetsmiljö, trivsel och delaktighet:

- **Respekt**
- **Glädje**
- **Jämlikhet**
- **Trygghet**

4. Skolans uppdrag

Enligt 6 kap i skollagen angående kränkande behandling, samt 3 kap. 14 §-16 § i Diskrimineringslagen skall huvudmannen se till att:

- det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling och diskriminering (Skollagen 6 kap 6§, Diskrimineringslagen 3 kap 14§)
- skolan förebygger och förhindrar kränkande behandling och diskriminering (Skollagen 6 kap 7 §, Diskrimineringslagen 3 kap 15 §)

- det upprättas en årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling/likabehandlingsplan (skollagen 6 kap 8 §, Diskrimineringslagen 3 kap 16 §)

Skolan har ett brett jämställdhetsuppdrag. Det handlar om att ge samtliga elever, oberoende av könstillhörighet samma möjligheter till lärande och att utveckla sin potential. Jämställdhet är ett av de grundläggande demokratiska värden som skolan ska förmedla till eleverna.

Stereotypa förväntningar på eleverna, oberoende av könstillhörighet leder till otrygghet i skolan och skeva studieresultat. Med ett aktivt arbete kring normer främjar vi ett jämställt klassrum där fler elever klarar skolan och alla har möjlighet att utveckla sin fulla potential. En viktig del av detta arbete är att synliggöra och förändra föreställningar om kön som påverkar skolans arbete.

5. Ansvarsfördelning

Rektorn ansvarar för:

- Att all personal, elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- Att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna.
- Att upprätthålla, utvärdera och omarbete plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling årligen i samarbete med personal, elever, och om möjligt även vårdnadshavare.
- Att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Att om verksamheten får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling förekommer, tillse att utredning startas och åtgärder vidtas omedelbart.
- Att personalen ökar sin kännedom om *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling*.

All personal ansvarar för:

- Att direkt uppmärksamma, agera och dokumentera vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling utifrån skollagstiftningen kap. 6 (2010:800) och utifrån de rutiner skolan har.
- Att se alla elever och vara extra uppmärksam på elever som är ensamma eller tillbakadragna.
- Att reflektera över normer och värderingar som personalen själv förmedlar.
- Att ha god kännedom om *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling*.

6. Skolans metodiska främjande arbete

Skolan ska skapa en trygg skolmiljö i syfte att *främja* allas lika värde. *Främjande* insatser syftar till att skapa en trygg skolmiljö med respekt för allas lika värde. Arbetet omfattar alla diskrimineringsgrunderna. Arbetet riktas mot alla och bedrivs som en naturlig del av det dagliga arbetet. *Främjande* arbete omfattar kompetensutveckling för personal. *Främjande* arbete skall möjliggöra att elever återkommande diskutera normer, attityder och goda relationer.

- Varje läsår startar med två uppstarts dagar för eleverna tillsammans med sina mentorer. Syftet är att stärka och trygga gruppen samt för att skapa goda relationer mellan eleverna och mentorerna.

- Alla elever, vårdnadshavare och personal informeras om skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling vid varje läsårsstart, samt genom olika aktiviteter under läsåret.
- Mentorerna ansvarar för att göra likabehandlingsarbetet till en del av skolvardagen genom att arbeta med värderingsövningar och relationsskapande. Stor vikt ska läggas vid aktiviteter om värdegrunder, normer, jämställdhet samt etiska och moraliska dilemman, under mentorstiden. Syfte är att kontinuerligt och aktivt arbeta med eleverna om värdegrunder.
- Vuxna ska vistas ute i verksamheten för att skapa relationer med eleverna.
- Eleverna har hemklassrum för att skapa lugn och trygghet.
- Skolan har tydliga ordningsregler, som är utarbetade tillsammans med eleverna.
- Alla elever och all personal som vistas på skolan ska få tydlig information om skolans ansvar och rutiner för arbetet kring *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* minst en gång per läsår.
- En normkritisk studie- och yrkesvägledning för att lyfta fram alternativa karriärvägar samt arbeta med framtidstron.

7. Skolans metodiska förebyggande arbete

Förebyggande insatser syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Det *förebyggande* arbetet omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som risker. Regelbunden kartläggning av barnens trygghet och trivsel är en del i det *förebyggande* arbetet samt att göra eleverna delaktiga i kartläggningen och analysen av resultat.

- Skolan genomför årligen enkäter för att kartlägga elevernas upplevelser utifrån diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, otrygga zoner och trivsel. Det som framkommer i analysen av enkäterna skall ligga till grund för det fortsatta arbetet, för att ta fram mål för vidare arbete under nästkommande läsår. Detta arbete görs av elevhälsan tillsammans med elever och arbetslag. Elevrådet på skolan tar ett stort ansvar i att vara behjälpliga med detta arbete.
- Skolan genomför trygghetsvandring/trygghetsenkät inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet är att kartlägga skolans inom- och utomhusmiljö utifrån ett trygghets- och säkerhetsperspektiv. Syftet är också att undersöka om det föreligger risker för diskriminering samt förekomster av uttryck för rasism eller främlingsfientlighet. Detta görs av kurator tillsammans med elevrådsrepresentanter i åk 7-9.
- Fortlöpande analys av incidentrapporter och anmälan om kränkande behandling.
- Enkäter genomförs årligen av huvudman, Perstorps kommun. Dessa vänder sig till både elever och vårdnadshavare och kartlägger bland annat trygghet och trivsel. Analysen av dessa ligger som grund i arbetet för att säkra tryggheten på skolan på organisation, grupp och individnivå.
- Elevhälsan gör en fördjupad systematisk uppföljning av när- och frånvaron över skolans elever varje vecka.
- Sociogram utförs minst en gång per termin i varje klass för att säkerställa samhörigheten och minimera risken för utanförskap.
- Elevhälsans medicinska del erbjuder årligen hälsosamtal till elever i årskurs 7- 8 samt vid behov.

8. Kartläggning och nulägesanalys

För att kunna förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkning i verksamheten görs en kartläggning med hjälp av enkäter årligen. Enkäterna genomförs under höstterminen, dels kommunens egen enkät samt skolinspektionens enkät. Med hjälp av enkätsvaren, tillsammans med trygghetsarbetet med elevrådsrepresentanterna, görs en nulägesanalys och utifrån denna analys upprättar verksamheten nya mål och åtgärder sätts in.

På Centralskolan 7-9 går det ca 260 elever och 154 elever har svarat på den årliga enkäten från huvudmannen i november 2019. Skolinspektionsenkäten som gjordes under samma period hade en svarsfrekvens på 81 %. Centralskolan möjliggör tid för eleverna att kunna svara på enkäten under skoltid. Den låga svarsfrekvensen från huvudmannens enkät berodde på ett systemfel.

Resultat av huvudmannens skolenkät som är genomförd under höstterminen 2018 + 2019

	2018 (%)	2019 (%)
Eleverna anser sig få en tydlig förklaring i vad de ska göra i skolarbetet.	91,5	82,6
Eleverna anser att det finns elever på skolan som de är rädda för.	5,2	14,7
Eleverna anser att det finns personal på skolan som de är rädda för.	7,3	13,2
Eleverna känner sig trygga i skolan.	81,9	63,6
Anser att skolan pratar om jämställdhet mellan könen.	72,3	64,7
Eleverna anser att i skolan respekterar vi varandras olikheter.	72,3	66,7
Eleverna anser att de har studiero under lektionerna.	74,1	69,2
Eleverna anser att andra elever stör ordningen i klassrummet.	38,8	50,0
Eleverna anser att pedagogerna ser till att det är studiero på lektionerna.	75,6	70,8
Eleverna följer ordningsreglerna på skolan.	59,5	36,4
Eleverna anser att vuxna på skolan reagerar om de får vetskap på att en elev blivit kränkt.	72,4	64,9

Resultat av Skolinspektionens enkät genomförd under höstterminen 2019

	Medelvärde Centralskolan	Medelvärde Sverige
Elever anser att de får en tydlig förklaring i vad de ska göra i skolarbetet	7,1	6,7
Eleverna anser att det finns elever på skolan som de är rädda för.	8,3	7,8
Eleverna anser att det finns personal på skolan som de är rädda för.	8,3	7,8
Eleverna känner sig trygga i skolan.	7,3	7,5
Anser att skolan pratar om jämställdhet mellan könen.	6,1	5,5
Eleverna anser att de har studiero under lektionerna	6,2	5,5
Eleverna anser att andra elever stör ordningen i klassrummet.	4,4	4,3
Eleverna anser att pedagogerna ser till att det är studiero på lektionerna.	6,4	5,9
Eleverna följer ordningsreglerna på skolan.	4,3	4,8

(Resultat av skolinspektionens enkät och dess mätning: ett högt medelvärde är att föredra framför lågt.)

Under höstterminen 2019 träffade skolkuratoren elevrådsrepresentanterna vid fyra tillfällen för att bland annat diskutera trygghet och trivsel på skolan. En del av förra årets plan var att utveckla elevernas delaktighet i verksamheten vilket genererade i möten mellan skolkurator och elevrådsrepresentanterna. Syftena med mötena var att göra eleverna mer delaktiga i kartläggningen av det främjande och förebyggande arbetet, att föra fram elevernas synpunkter till elevhälsan samt att öka deras inflytande. Elevrådsrepresentanterna fick i uppgift att under mentorstiden prata om trygghet/otrygghet på skolan med sina klasskamrater för att ta med synpunkterna till nästa träff. Under ett möte genomfördes en trygghetsenkät med skolans elevrådsrepresentanter samt en öppen dialog för att gemensamt kartlägga riskområden/risksituationer på skolan och dess områden.

Resultat från trygghetsenkäten och den öppna dialogen med elevrådsrepresentanterna som genomfördes under höstterminen 2019 visar att:

- Bilparkeringen samt cykelstället upplevs otryggt, främst på morgonen då det oftast samlas många elever där. Kränkningar förekommer när andra elever passerar och ska gå in till skolan. Det känns även otryggt då många motordrivna fordon kör in på området för att

parkera eller släppa av elever som går i skolan. Eleverna uppger att det är låg vuxennärvaro ute på morgonen.

- En del av eleverna upplever att de känner sig otrygga i skolans korridorer på grund av nedvärderande blickar och kommentarer från andra elever. En del upplever det otryggt att gå på toaletterna under skoltid då de är rädd att någon ska kunna öppna dörren utifrån.
- Skolans cafeteria Ozwald upplevs otrygg för eleverna. De anser att det är ett hårt klimat på Ozwald såsom tufft språkbruk, nedvärderande blickar mot varandra och att det förekommer kränkningar mot elever.
- En del elever upplever att idrotten känns otrygg då det förekommit stölder av elevernas kläder från omklädningsrummen samt att de ej vet om de blir filmade/fotade i omklädningsrummen av andra elever.
- Matsalen upplevs trång, högljudd och eleverna känner sig stressade i miljön samt att för få vuxna äter/vistas i matsalen.
- Eleverna uttrycker att elever och personal inte efterlever ordningsreglerna utan att det finns stora variationer i vad man ska förhålla sig till.

Analys av resultatet:

Årets kartläggning visar på en negativ trend i flertalet nyckelsiffror avseende enkäten från huvudmannen. Enbart 154 av ca 260 elever har genomfört enkäten vilket minskar undersökningens trovärdighet. Vi har valt att ta med resultatet då det står för en försämring inom alla områden som inte går att bortse från.

En stor andel av eleverna, liksom föregående år anser att de får en tydlig förklaring i vad de ska göra i skolarbetet vilket kan kopplas till en välplanerad lektionsstruktur som är likvärdig för samtliga elever på skolan.

Den mest markanta skillnaden mot förra läsåret är områden kring ordningsregler. Elever upplever att det är andra elever som stör och inte håller sig till skolans regler, vilket bekräftas i båda enkäterna. Trots arbete med skolans ordningsregler under föregående läsår har de ännu inte implementerats till fullo för personal och eleverna på skolan vilket framkom under ett EHT-möte. Vi fann då att arbetet inte var likvärdigt. Frågan lyftes även vid ett APT där det blev tydligt att personalen inte hade en samsyn gällande ordningsreglernas innebörd.

Det finns en rädsla för andra elever och för personal på skolan. Siffrorna påvisar en markant försämring från föregående år. Höstterminens senare del har kantats med en del normbrytande beteende och oroligheter såsom bränder på skoltoalett vid några tillfällen, slagsmål och verbala kränkningar vilka har rapporterats till huvudman enligt skolans rutiner. Enkäterna sammanföll med beskrivna incidenter vilket möjligen har påverkat enkäternas resultat.

Centralskolan upplever att det saknas frågor i huvudmannens enkät avseende trakasserier och diskrimineringsgrunder som ett led i att kunna utföra en korrekt kartläggning inom samtliga områden. I avvaktan på en sådan önskvärd ändring till nästkommande enkät bör Centralskolan utföra en egen enkät utifrån ovanstående frågeställningar för en närmre kartläggning inom områdena trakasserier och diskriminering i skolan. Allt för att plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska vara ett levande dokument.

Under 2019 har det arbetats med relationsskapande och salutogent förhållningssätt. Läsåret 19/20 inleddes med uppstartsdagar då föreläsaren Mikael Gunnarsson var en del av dem. Aktiv skola besöket Centralskolan i februari 2020 med en föreläsning om grooming och nätetik. Föreläsningen hölls för elever, personal och vårdnadshavare.

Enligt trygghetsenkät och den öppna dialogen med elevrådsrepresentanterna framkommer det att elever känner sig otrygga i skolans cafeteria och att där förekommer kränkningar samt ett hårt språkbruk. Tät vuxennärvaro på samtliga platser på skolan som elever känner sig otrygga exempelvis vid parkeringen, omklädningsrum, korridorer och cafeteria. Sammanfattningsvis måste vi arbeta aktivt med att motverka trakasserier samt reagera och agera på opassande språkbruk och normbrytande beteende.

”Ju bättre man känner alla desto tryggare blir man”. (Citat från elev årskurs 8)

9. Nya mål och åtgärder

Trygghet och trivsel

Mål

- Alla elever ska känna sig trygga på skolan och trivas i sin klass
- Att all personal ska arbeta aktivt och kontinuerligt med värdegrundsarbete
- Alla elever och personal ska känna ett ansvar för att göra Centralskolan till en trygg plats där ingen blir utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- Alla elever ska genom en mobilfri skola få en förbättrad arbetsmiljö, trygghet och studiero

Åtgärder

- Personal följer det främjande och förebyggande arbetet enligt Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling
- Samsyn för personal kring ordningsregler samt kontinuerligt arbete/diskussioner i klassrummen tillsammans med eleverna
- I samverkan med eleverna utvecklas och erbjuds rastaktiviteter
- Arbetslagen genomför klassaktiviteter för att främja trygghet och trivsel
- Tät vuxennärvaro på raster och personal uppmärksammar speciellt platser där det framkommit att elever upplever otrygghet
- Mobilfri skoltid för ökad trygghet
- Skolan ska aktivt och dagligen i möten med eleverna reagera och agera för våldsförebyggande arbete och nolltolerans mot allt våld för trygghet och studiero för samtliga elever.
- Skolenkät gällande diskriminering och trakasserier
- Regelbundna träffar med elevrådsrepresentanter

Ansvar: All personal

Tidpunkt: Hela läsåret

Jämställdhet och likabehandling

Mål

- Alla elever ska känna att de har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter
- Alla elever ska känna att de behandlas lika utifrån var och ens förutsättningar och behov
- Aktivt värdegrundsarbete för att öka jämställdheten på skolan

Åtgärder

- Lärarna arbetar medvetet med könsneutrala gruppindelningar
- Lärarna arbetar med att fördela ordet lika mellan könen och ger könen samma förutsättningar
- Lärarna använder sig av könsneutral kurslitteratur
- Pedagogerna skall verka för att samtliga elever, oberoende av könstillhörighet, får lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen.
- Sex-och samlevnadsundervisning för att stärka elevernas självkänsla och handlingskompetens och att möjliggöra medvetna val som rör hälsa, relationer och sexualitet. Undervisning om könsnormer och maskulinitetsskapande som bygger på barns sexuella integritet snarare än på deras sexuella frihet.

Ansvar: All personal

Tidpunkt: Hela läsåret

Fokusområde för Åk 7

Arbetslaget planerar arbetet tillsammans i klasserna. Fokus ligger på att eleverna ska lära känna varandra och uppleva trygghet i klasserna och i skolans lokaler.

- Blivande åk 7 kommer på besök i maj för att träffa den nya klassen och mentorer. Lära-känna-varandraövningar samt rundvandring genomförs.
Ansvar: Rektor och mentorer
- Uppstartsdagar med klassen vid skolstart tillsammans med mentorerna samt föreläsning med Andreas Jonsson.
Ansvar: Mentorer och elevhälsan
- I anslutning till utdelning av elevdator och inloggningsuppgifter till skolans datorer tas frågor om nätbeteende och netetik upp.
Ansvar: Ikt-pedagog, skolkurator och mentorer
- Föreläsning som berör diskrimineringsgrunderna med fokus på kränkande behandling
Ansvar: Mentorer och skolkurator
- Elevhälsoteamet träffar klasserna och presenterar sitt uppdrag och roller
Ansvar: Elevhälsan
- Hälsoenkät och hälsosamtal genomförs om hälsa, trivsel, hemsituation mm
Ansvar: Skolhälsovården
- Normer och värdegrundsarbete under mentorstiden
Ansvar: Mentorer
- Föreläsning för vårdnadshavare på temat sociala kontakter med Andreas Jonsson
Ansvar: Elevhälsan

Fokusområde för Åk 8

Arbetslaget planerar arbetet tillsammans i klasserna. Fokus ligger på att eleverna ska känna en samhörighet med varandra och uppleva trygghet i klasserna och i skolans lokaler.

- Uppstartsdagar med klassen vid skolstart tillsammans med mentorerna samt föreläsning med Andreas Jonsson.
Ansvar: Mentorerna och elevhälsan
- Normer och värdegrundsarbete under mentorstiden
Ansvar: Mentorerna
- Föreläsning om samlevnad och samtycke inom ämnet sex- och samlevnadsundervisning
Ansvar: Mentorerna, NO-lärare och skolkurator
- Studiebesök på UMO (ungdomsmottagningen)
Ansvar: NO-lärare och skolkurator
- Föreläsning för vårdnadshavare på temat sociala kontakter med Andreas Jonsson
Ansvar: Elevhälsan

Fokusområde för Åk 9

Arbetslaget planerar arbetet tillsammans i klasserna. Fokus ligger på att eleverna ska känna en samhörighet med varandra och uppleva trygghet i klasserna och i skolans lokaler.

- Uppstartsdagar med klassen vid skolstart tillsammans med mentorerna samt föreläsning med Andreas Jonsson.
Ansvar: Mentorerna och elevhälsan
- Normer och värdegrundsarbete under mentorstiden
Ansvar: Mentorerna
- Föreläsning som berör värdegrundsfrågorna och diskrimineringsgrunderna med fokus på HBTQ+
Ansvar: Mentorerna och skolkurator
- Föreläsning för vårdnadshavare på temat sociala kontakter med Andreas Jonsson
Ansvar: Elevhälsan

Översikt för utvecklande åtgärder

OMRÅDE	HUR	VEMS ANSVAR	NÄR
Ordningsregler	Skapa en samsyn i personalgruppen för att därefter arbeta kontinuerligt med diskussioner i klassrummen tillsammans med eleverna.	Rektor, all personal	Löpande under läsåret (arbetsplatsträffar, arbetslagsträffar, mentorstid, uppstartsdagarna, utvecklingssamtal, elevrådet, föräldramöte och föräldraråd)
Trygghet och trivsel på skolan	I samverkan med eleverna utvecklas och erbjuds rastaktiviteter	Elevhälsan, mentorer, elever	Löpande under läsåret
Trygghet och trivsel i klassen	Arbetslagen genomför klassaktiviteter för att främja trygghet och trivsel	Mentorer	Löpande under läsåret
Motverka kränkningar och hårt ordspråk	Tät vuxennärvaro på de platser eleverna beskrivit som otrygga. All personal har ett ansvar att följa upprättade rutiner gällande kränkningar.	All personal	Löpande under läsåret
Mobilfri skola	Eleverna ska lämna in sin mobil vid skolstart som ett led i att skapa trygghet. På sikt ska insatsen ge en ökad koncentration och måluppfyllelse för eleverna	Rektor, personal, elever och vårdnadshavare	Uppstart HT-20
Matsalsmiljön	Möte och dialog för att förbättra skolmatsalsmiljön	Rektor, elevråd och skolmåltidspersonal	VT-20
Hälsosamtal	Erbjuda elever i årskurs 7 individuella hälsosamtal	Skolhälsovård	Under läsåret 20/21
Systematisk kvalitetssäkring	Använda planeringsverktyget Loop för att säkerställa så att arbetet med <i>Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling</i> följs	All personal	Löpande under läsåret
Sociogram	Mentorerna delger eleverna material under mentorstid	Mentorer	En gång per termin
Fokusområde	Genomföra de fokusområde som är uppsatta för varje årskurs	All personal	Löpande under läsåret

Jämställdhet	Könsneutrala gruppindelningar, fördela ordet och utrymmet lika i klassrummet mellan könen, könsneutral kurslitteratur, utveckla sex- och samlevnadsundervisningen	All undervisande personal	Löpande under läsåret
Enkät gällande diskriminering och trakasserier	Genom digitalt hjälpmedel som delges eleverna	Elevhälsan	VT-20

10. Att upptäcka och utreda

Av 6 kapitlet 10 § (skollagen) framgår att "en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn".

Rektor eller förskolechef ansvarar för att händelse utreds, åtgärdas och följs upp. Rektor ansvarar också för att anmäla händelsen till huvudman. Lagen säger att utredning ska påbörjas så fort det finns misstanke om att någon upplever sig kränkt eller trakasserad. Viktigt är att alltid utgå från elevens egen upplevelse av situationen, det har alltså ingen betydelse på vilket sätt det framkommit att eleven känner sig kränkt. Det behöver inte komma från eleven själv utan det kan vara andra elever, vårdnadshavare eller annan personal i skolan som signalerar. Personal på skolan är även skyldig att anmäla om annan vuxen uppträder kränkande mot ett barn eller en elev. Centralt i utredningen är att personal vid skolan eller förskolan skaffar sig en så objektiv bild som möjligt av det som hänt. Utredningen är ett underlag för att bedöma vilka åtgärder som skall sättas in, vilket är en viktig del för att kränkningen skall upphöra och inte upprepas. Angeläget är också att personal på skolan eller förskolan tar reda på om den enskilde kränkningen ingår i ett större sammanhang ex mobbning eller andra negativa maktstrukturer bland elever.

Till dig som elev

Du som barn/ elev är viktig. Om du som barn/elev upplever dig diskriminerad, trakasserad eller på annat sätt kränkt av annan elev eller vuxen på skolan kan du vända dig till din klasslärare/mentor, kurator, skolsköterska, rektor eller någon annan vuxen du känner förtroende för på skolan. Lagen säger att vuxna på skolan har en skyldighet att ta dig på allvar och anmäla detta.

Till dig som vårdnadshavare

Du som vårdnadshavare har en viktig roll i ditt barns liv. Att prata om värdegrundsfrågor med ditt barn ökar förståelsen för människors lika värde. Om du som vårdnadshavare vill anmäla ett ärende gällande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling kan du vända dig till klasslärare/mentor, kurator, skolsköterska, rektor eller någon annan du känner förtroende för på skolan.

Dokumentation

Alla händelser, muntlig information och incidenter där diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling förekommer, ska rapporteras till skolledningen på angivna blanketter. Alla åtgärder dokumenteras (händelse, datum, plats, inblandade elever/vuxna). Den personal som har sett eller får kännedom om händelsen äger ärendet. Vid kränkningar mellan personal och barn/elev äger rektor ärendet och ansvarar för ärendet.

Rutiner för utredning och åtgärd

Skolan har en skyldighet att agera så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Skolan ska skyndsamt utreda vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

- Om personal misstänks för kränkning av ett barn/elev ska rektor ansvara för utredningen. Information till hemmet bör lämnas så fort som möjligt.
- Om ett barn/elev far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd är samtliga personal och vuxna *skyldiga* att anmäla detta till socialtjänsten.
- Om det inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska Arbetsmiljöverket underrättas.

1) Personal på skolan som får indikation om att det förekommer misstänkta eller uppenbara trakasserier eller annan kränkande behandling av barn/ elev/elever på skolan, observera att detta även gäller kränkningar och trakasserier på olika sociala medier, lämnar denna information vidare till mentorn.

2) Mentorn har ett samtal med de inblandade och fyller tillsammans med berörd elev i blankett "Anmälan vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling" (se bilaga 1). Mentor informerar skyndsamt vårdnadshavaren.

3) Mentor överlämnar anmälan till rektor/elevhälsoteamet vilken ansvarar för att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. I en utredningsskyldighet ingår inte att ta slutgiltig ställning till vem som talar sanning i de fall där uppgifter är oförenliga eller oklara. Dock skall skolan bilda sig en egen uppfattning om riktigheten i uppgifterna som lämnas. Blankett "Utredning av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling" (se bilaga 2) används för att dokumentera.

4) Barnet/eleven ska erbjudas samtalskontakt och bör erbjudas råd och stöd av personal som denne känner förtroende och trygghet för.

5) Rektor ansvarar för att anmäla kränkning, trakasserier och diskriminering vidare till huvudman.

6. Rektor ansvarar för att en eventuell varning utfärdas eller avstängning sker, samt att en polisanmälan görs om gärningen kan hänföras till brottsbalken.

Fortsatta åtgärder vid kränkning, diskriminering och trakasserier

De åtgärder som vidtas på såväl kort som lång sikt måste leda till att trakasserier eller kränkningarna upphör. För att åtgärderna ska vara effektiva måste de bygga på en analys av resultatet från utredningen. Det är av stor vikt att ärendet följs upp och ansvariga är de personer som varit inblandade i ärendet, mentorer/EHT/rektor.

11. Uppföljning och utvärdering

Likabehandlingsplanen följs upp årligen och utvärderas tillsammans med elever. Revidering av likabehandlingsplanen sker årligen under slutet av höstterminen, i samband med att eleverna besvarar enkäten. Ansvarig för revidering är kurator tillsammans med EHT, rektor, personal och elever.

12. Definition av centrala begrepp

Kränkande behandling:

I Skollagen 6 kap. 3§ definieras **kränkande behandling** som: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

- Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.
- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- En kränkning kan äga rum vid enskilda tillfällen eller vara systematiska och återkommande (mobbing).
- Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna.

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppges att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang. Kränkningarna kan vara:

- Fysiska (t ex att bli utsatt för slag och knuffar),
- Verbala (t ex att bli hotad eller kallad hora, bögs v),
- Psykosociala (t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning),
- Texter och bild (t ex klotter, brev och lappar, e-post, sms, mms och sociala medier)

Mobbing:

Är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling, där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Diskriminering:

Diskriminering är när anställda på skolan behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med någon eller några av de sju diskrimineringsgrunderna (se nedan). Diskrimineringen förutsätter någon form av makt hos den som utför handlingen då diskrimineringen handlar om missgynnande av individen. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Med *direkt diskriminering* menas att en elev missgynnas av anställda på skolan och det har en direkt koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna, exempelvis elevens kön. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Med *indirekt diskriminering* är när anställda på skolan behandlar alla lika genom att tillämpa en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på grund av någon eller några av de sju diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier:

I diskrimineringslagens 4 § definieras också trakasserier (jfr kränkande behandling) som ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Sexuell läggning
- Ålder

Etnisk tillhörighet - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin hudfärg, sitt etniska eller nationella ursprung eller sitt språk.

Religion eller annan trosuppfattning - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin religion eller trosuppfattning. Begreppet *annan trosuppfattning* innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism eller ateism. De anses allmänt ha ett naturligt samband med eller vara jämförbara med religion.

Funktionsnedsättning - att bli annorlunda eller orättvist behandlad för att man har varaktiga begränsningar i sin fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga förmåga. Som funktionshinder räknas både sådana som syns, som att man använder rullstol, och sådana som inte syns lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD och dyslexi.

Kön - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin könstillhörighet.

Könsoverskridande identitet eller uttryck - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av hur man uppfattar sitt kön eller hur man uttrycker eller uppfattas uttrycka sig i relation till kön, d.v.s. hur man betar sig eller hur man ser ut kopplat till kön.

Diskrimineringsgrunden omfattar de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika sätt bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck – mot föreställningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor förväntas vara och se ut. Transpersoner kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna). För att omfattas av diskrimineringskyddet måste personens könsöverskridande identitet eller uttryck uppfattas av andra, men det krävs inte att den som diskriminerar känner till begreppen.

Personer med könsöverskridande identitet eller uttryck kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella, denna diskrimineringsgrund har dock inte något samband med sexuell läggning.

Sexuell läggning - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av att man är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell.

Ålder - att bli annorlunda eller orättvist behandlad på grund av sin ålder, d v s sin uppnådda levnadslängd.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är när en person gör eller säger något som har med kroppen eller sex att göra, och som den andra personen tycker känns obehagligt. Sexuella trakasserier är när det sker på en skola, högskola eller arbetsplats. På annan plats kallar det för sexuellt ofredande.

Repressalier

Repressalier innebär att någon blir utsatt för någon form av bestraffning eller dålig behandling, som en reaktion på att hen har påtalat eller anmält diskriminering.

Skola:	
Namn på den som upplevt sig utsatt:	Klass:
Datum och klockslag vid händelsen	Plats där händelsen inträffat:
Namn på den/de som uppges ha utfört kränkningen:	
Namn på eventuella vittnen:	

Typ av händelse:

<table border="1"> <tr><td>Trakasserier</td><td></td></tr> <tr><td>Kränkande behandling</td><td></td></tr> <tr><td>Mobbning</td><td></td></tr> <tr><td>Diskriminering</td><td></td></tr> </table>	Trakasserier		Kränkande behandling		Mobbning		Diskriminering		<table border="1"> <tr><td>Fysisk</td><td></td></tr> <tr><td>Verbal</td><td></td></tr> <tr><td>Psykisk</td><td></td></tr> <tr><td>Text/Bild</td><td></td></tr> <tr><td>Sexuell</td><td></td></tr> <tr><td>Annan. Vad?</td><td></td></tr> </table>	Fysisk		Verbal		Psykisk		Text/Bild		Sexuell		Annan. Vad?	
Trakasserier																					
Kränkande behandling																					
Mobbning																					
Diskriminering																					
Fysisk																					
Verbal																					
Psykisk																					
Text/Bild																					
Sexuell																					
Annan. Vad?																					

Beskrivning av händelsen:
Vidtagna åtgärder:
Bedömning:
Ärendet bör utredas vidare: Ärendet är avslutat:

**PERSTORPS
KOMMUN**

Anmälan lämnas till rektor	
Kopia skickad till verksamhetschef	
Anmält till huvudmannen enligt delegationsordningen	

Datum:
Underskrift rektor

Skola	
Datum då anmälan inkom:	Ansvarig för utredningen:
Utredningen visar	
Åtgärder som skall vidtas	
Hur skall upprepnigen av diskriminering/trakasserier/kränkande behandling förhindras i framtiden? (Kopplas till plan mot kränkande behandling)	
Övrigt	
Utredningen genomförd	
Datum:	Namn:
Datum för uppföljning:	

Ordningsregler på Centralskolan åk 7-9 läsåret 20/21

Som förälder kan du förvänta dig av oss...

- att all personal arbetar för att ditt barn ska känna trygghet i skolan
- att vi arbetar för en lugn och trivsamt arbetsmiljö
- att vi tar kontakt med dig om något särskilt händer
- att vi ingriper mot alla former av kränkningar
- att vi bryr oss om ditt barn

Vi förväntar oss av dig som förälder...

- att du hjälper ditt barn ta ansvar för skolarbetet
- att du ser till att barnet kommer i tid
- att barnet är utvilat och har ätit frukost
- att du ställer upp på de värdegrunder vi kommit överens om
- att du meddelar oss om ditt barn råkat illa ut under skoltid
- att du meddelar oss om ditt barn gjort någon annan illa under skoltid
- att du anmäler i infomemor till skolan när ditt barn är sjukt eller frånvarande av andra orsaker
- att du stöttar oss i arbetet med mobilfri skola

På skolan har jag som elev både rättigheter och skyldigheter.

Rättigheter	Skyldigheter
Jag har rätt till en trygg skolgård.	Jag får inte cykla eller köra moped på skolans område under skoltid.
Jag har rätt till garanterad undervisningstid.	Jag passar tider, har med mig rättarbetsmaterial och använder tiden till lärande.
Jag har rätt till lunch varje dag.	Jag tar inte mer mat än jag orkar äta upp. Jag lämnar min plats ren och städad efter mig.

Rättigheter	Skyldigheter	
Jag har rätt till en allergianpassad skoldag.	Jag får inte använda parfym så det påverkar mina kamrater med allergi på ett negativt sätt. Jag respekterar skolans förbud mot nötter och frön.	
Jag har rätt till en drogfri miljö.	Jag får inte använda tobak eller andra droger.	
Jag har rätt att bli respekterad av alla.	Jag ska respektera alla på skolan.	
Jag har rätt att känna trygghet och att inte utsättas för psykisk eller fysisk kränkning.	Jag har ett gott uppförande, ett vårdat språk, visar respekt och utsätter därmed ingen för psykisk eller fysisk kränkning. Jag berättar för en vuxen på skolan om jag själv eller någon annan blivit illa behandlad.	
Jag har rätt till ett bra arbetsklimat i skolan för att kunna göra ett bra arbete.	Jag bidrar till ett bra arbetsklimat och följer givna instruktioner från lärare och annan personal.	
Jag har rätt till min personliga integritet.	Jag får inte göra ljud-och bildupptagningar under skoltid.	

Rättigheter	Skyldigheter	
Jag har rätt till en bra och trivsamt arbetsmiljö.	Jag ser till att hålla rent och snyggt efter mig och använder inte ytterplagg i undervisningslokaler och skolmatsalen.	
Jag har rätt att använda huvudbonad såsom keps eller mössa under skoldagen.	Om undervisande lärare anser att huvudbonad <i>inte</i> kan användas under lektionen på grund av säkerhetsskäl, följer jag säkerhetsföreskrifterna från läraren.	
Jag har rätt till en mobilfri skoldag.	Jag lämnar elektronisk utrustning undantaget min Chromebook hemma. Om jag väljer att ta med mobiltelefon till skolan skall den lämnas in vid första lektionen och hämtas ut när skoldagen är slut. Jag tar med mig mobiltelefon och annan elektronisk utrustning på eget ansvar till skolan.	

Rutiner för mobiltelefon på skolan

Med syfte att öka upp trygghet- trivsel och studiero för eleverna kommer Centralskolan 7-9 höstterminen 2020 bli en mobilfri skola. Om eleven inte har möjlighet att lämna mobiltelefonen hemma har följande rutiner upprättats:

Morgon: Eleverna lämnar in mobiltelefonen när första lektionen börjar till undervisande lärare som förvarar mobilerna i klassens "mobilhotell".

Varje elev har ett mobilfack i klassens mobilhotell.

Efter första lektionen slut lämnar undervisande lärare "mobilhotellet" till fritidsledaren i det nya uppehållsrummet, där de låses in.

Eftermiddag: Eleverna hämtar ut sin mobil hos fritidsledaren i nya uppehållsrummet vid skoldagens slut.

Tar eleverna med sig sin mobiltelefon till skolan görs detta på eget ansvar.

Om eleven tar med mobilen till skolan och inte lämnar in den på morgonen kommer kontakt ske via mail, sms eller telefon till vårdnadshavare/vårdnadshavarna.

Med stöd av Skollagen omhändertas mobilen av skolan fram till skoldagens slut. Vid upprepade tillfällen omhändertas mobilen istället till fredag eftermiddag. Mobiler som omhändertas hämtas ut på rektorsexpeditionen.

Det här händer om eleven bryter mot ordningsreglerna:

Konsekvenser av ett oacceptabelt beteende är att elevens rättigheter kan inskränkas. Ovanstående skyldigheter gäller även vid besök på annan skola, studiebesök, friluftsdagar och andra liknande tillfällen. Vid upprepade sena ankomster eller störande beteende så blir konsekvensen detta:

1. Mentor eller annan skolpersonal kontaktar och informerar vårdnadshavare senast inom 24 timmar.
2. Mentor eller annan skolpersonal informerar arbetslaget och elevhälsoteamet (EHT). Vårdnadshavare och skolledning informeras.
3. Representant från elevhälsoteamet kallar till möte med klasslärare, elev och vårdnadshavare. Det sker en genomgång av ordningsregler. Åtgärdsplan upprättas.
4. Om åtgärdsplanen inte följs kallar skolledningen till elevvårdsmöte (EVM) där elev, vårdnadshavare, klasslärare, kurator och skolledning medverkar. En uppföljning av åtgärdsplanen görs. Elev och vårdnadshavare informeras om eventuella disciplinära åtgärden inom ramen av skollagen (SFS 2010:800).
5. Om förbättring inte sker av upprepade sena ankomster eller störande beteende beslutar skolledningen lämplig disciplinär åtgärd inom ramen av skollagen (SFS 2010:800).

Förtydligande angående omhändertagande av föremål och åtgärder vid ordningsstörande uppträdande:

Enligt skollagen (SFS 2010:800) 5 kap. 22 § får rektorn eller en lärare från en elev omhändertaga föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna. I skollagen 23 § står att ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 22 § eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om

omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

5 kap. 6 § Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

5 kap. 7 § I grundskolan och grundsärskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om

1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och
2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

5 kap. 8 § Under samma förutsättningar som i 7 § får en lärare eller rektor i grundskolan och grundsärskolan besluta att en elev ska stanna kvar i skolan under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar.